

- En l'estrat ibèric localitzat a la zona de "El Mujal" hi aparegué ceràmica ibèrica i àtica de figures roges. Aquest material també es correspon amb algunes peces trobades a "El Roser" de cronologia antiga (LOPEZ 1986 p. 39 i ss. on indica l'existència de peces de s. IV a.C.). Cal recordar també l'existència a la part superior de formes antigues de la Campaniana A (Lamb. 23).

FASES-CRONOLOGIA: L'estrat ibèric del "Mujal" documenta l'existència d'un assentament en aquest lloc ja al s.IV a.C., un assentament evidentment ibèric.

Les excavacions a "El Roser" han documentat l'existència d'unes construccions de tècnica ibèrica que s'edifiquen en època Augustea. La cronologia de l'estrat de fundació d'aquest murs (per exemple la U.E. 25, reompliment d'una trinxera de fonamentació) ens ve marcada per l'existència de T.S. Aretina, que delimita un horitzó Augusteu per a aquestes construccions. Per tant a aquest moment corresponen les estructures excavades a la zona.

Ara bé, aquesta cronologia correspon a l'edificació d'aquestes estructures, però el material present en aquests estrats denota un origen anterior del jaciment. La mateixa U.E. 25, per exemple, presenta 41 frags de T.S. Aretina, però en canvi presenta 31 frags. de Camp. A, 15 frags. de Campaniana B, 227 frags. de comuna ibèrica (amb àmfora), 44 de grisa emporitana, 6 peces d'ibèrica a mà, que juntament amb altres materials que provenen del jaciment (àmfora Dressel 1A, ibèrica pintada, comuna Itàlica), permeten fixar una cronologia per a aquest conjunt de segona meitat de s.II a.C. i pervivença durant la 1° meitat de s. I a.C.

En aquesta seqüència no hi trobem practicament, però, materials de s.III i inicis del s. II a.C., si bé cal ser prudent davant d'aquesta dada.

Possiblement a mitjans del s. I a.C. l'assentament comença a produir àmfores vinàries., No tenim cap indicati cronològic que ens permeti fer un tall entre el jaciment de l'ibèric final i el forn. Més aviat al contrari, els materials de "El Roser" mostren una continuïtat clara pel que fa a la ceràmica fina.

Es interessant destacar com, coincidint amb el moment Augusteu, les reformes constructives a "El Roser" transformen totalment l'aparença de l'assentament, esdevenint un conjunt clarament romanitzat.

Pel que fa al moment final, sembla clar que l'àrea del forn s'abandona a mitjans del s. I d.C., i tampoc a l'àrea de la "vil·la" trobem restes materials de cronologia posterior. En els estrats constructius apareix només T.S. Aretina, i la T.S. Sud-Gal·lica apareix només en alguna amortització.

La vida del forn, i d'aquestes noves construccions de "El Roser", és doncs ben breu.

ACTUACIONS REALITZADES: Treballs ja des dels anys 50. El 1979-80 va efectuar-hi excavacions el museu de Calella. A. Lopez hi excavà el 1981, M.Tà Miró hi excavà el 1983, i C. Bastit i E. Subías el 1985. Finalment la darrera campanya d'excavacions s'efectuà el 1988 a càrrec de J.M. Defaus, A. Rigo i A. Martín.

BIBLIOGRAFIA: PASCUAL 1977, LOPEZ 1982, M.MIRO 1983, SANMARTI 1986, LOPEZ 1986, LOPEZ ET ALII 1987, BURJACHS ET ALII 1987, DEFAUS-MARTIN-RIGO 1988, MIRO 1988, RIGO 1989.

OBSERVACIONS: Es tracta d'un forn productor d'un dels primers envasos per exportar ví laietà, La Laietana 1. El forn sorgeix en un punt ocupat per un hàbitat de l'ibèric final, i a part d'àmfores vinàries produeix peces de ceràmica comuna de tradició ibèrica. Cal per tant suposar, com a hipòtesi més versemblant, que són els mateixos que ocupaven l'indret els que inicien aquesta nova producció amfòrica, molt probablement estimulats per un factor extern.

En aquest sentit és molt significativa la troballa d'un grafit ibèric sobre una paret d'àmfora de producció local (LOPEZ 1989 p. 169 fig. 8). Tot i que no ha estat identificat per l'autor, es tracta possiblement del signe ibèric "Ca", trobat en nombrosos grafits ibèrics (SILES 1985 n° 46).

VALORACIO: En aquest jaciment tenim perfectament documentada la pervivència d'ocupació d'un indret des d'època ibèrica fins mitjans del s. I d.C.. Si bé els nivells d'època ibèrica plena (s. IV a.C.) són mal coneguts i no han documentat estructures, són un indicatiu evident d'ocupació del lloc, més específicament de la seva plana davant el mar. Del s. III a.C. en canvi no hi ha testimonis segurs, i podria haver-hi un *hiatus* en l'ocupació. Al s. II a.C., però, tornem a tenir testimoniada l'ocupació del lloc. A partir d'aquest moment l'ocupació ja és continua fins el final del jaciment.

La cultura material que apareix a l'àrea del Roser ens mostra un conjunt de materials homogeni. Campaniana A, B, B-oïde, comuna ibèrica, ibèrica pintada, etc...

En època Augustea l'hàbitat és fortament transformat, erigint-se noves estructures que denoten un grau més fort de romanització (per exemple un *Iacus*). Aquestes noves estructures, però, segueixen edificant-se amb les tècniques constructives ibèriques, i la cultura material segueix reflexant el component ibèric de la població

(testimoniada per exemple per la presència d'abundant ceràmica ibèrica a mà). En aquest mateix lloc sorgeix també un forn, un forn productor precisament d'una de les primeres produccions vinàries de la zona, la Laietana 1, apareguda a mitjans del s. I a.C.. Cal per tant pensar que els que inicien la producció en aquest forn eren els mateixos que duen com a mínim 100 anys ocupant aquest indret, i això permet explicar també la producció al forn de peces de ceràmica comuna de tradició ibèrica. Si no s'accepta aquesta explicació, cal demostrar un *hiatus* cultural (cronològicament és ben evident que no hi és), i localitzar aquests nous ocupants.

Nº ORDRE: 26.3

NOM JACIMENT: Mas Punxit.

MUNICIPI: Calella (Mapa nº 11).

SITUACIO: Prop del torrent de la Cabra, a la dreta de l'urbanització Can Mascaró.

DESCRIPCIO ESTRUCTURES: Material superficial extés de manera dispersa.

DESCRIPCIO MATERIALS: En superfície s'ha trobat molta ceràmica ibèrica, àmfora Italo-Campana, tègula, i fragments d'*opus signinum* (BURJACHS ET ALII 1987).

FASES-CRONOLOGIA: El material documenta el moment ibèric final, amb presència ja d'elements romans.

ACTUACIONS REALITZADES: Troballes superficials.

BIBLIOGRAFIA: BURJACHS ET ALII 1987.

OBSERVACIONS: -

VALORACIO: El material superficial fa pensar en l'existència d'algun tipus d'assentament de l'ibèric final.

NO ORDRE: 27.1

NOM JACIMENT: Montpalau.

MUNICIPI: Pineda de Mar (Mapa nº 13).

SITUACIO: Poblat situat sota el castell medieval, en un turó de 270 m.s.n.m.

DESCRIPCIO ESTRUCTURES: *Oppidum* ibèric situat dalt de la muntanyes de Montpalau. Actualment es conserva un tros de muralla (3.50 m. de llargada, per 1.30 m. d'alçada), i restes d'alguns murs (BURJACHS ET ALII 1987). Sembla tractar-se d'un poblat d'unes dimensions importants.

DESCRIPCIO MATERIALS: D'aquest jaciment es coneixen diversos materials, que ocupen un ampli període cronològic (BURJACHS ET ALII 1987). Com a ceràmiques fines importades s'han identificat produccions àtiques, Proto-Campanianes del taller de les Petites Estampetes, produccions del taller de Roses, produccions del taller de Nikia-Iwn, Campanianes A, Campanianes B, i Aretines de vernís negre. A nivell d'àmfores s'han identificat àmfores Cartagineses, púniques, Itàliques Dressel 1 i Lamboglia 2, fins arribar a les Pascual 1. La ceràmica comuna majoritària és la ibèrica. S'han trobat també monedes d'*Ilduro* i d'*Ilerda*.

FASES-CRONOLOGIA: L'*oppidum* fou ocupat ininterrompudament com a mínim des d'època ibèrica plena (s. IV a.C.), fins la segona meitat del s. I a.C. El moment de l'ibèric final està perfectament representat per la importació de ceràmiques del tipus Campaniana A, B i aretines de vernís negre, així com àmfores Itàliques Dressel 1 i Lamboglia 2. La cronologia final de l'*oppidum* vindria determinada per la presència d'Aretines de vernís negre, i l'absència de T.S. Aretina de vernís vermell. La presència d'àmfores Pascual 1 (d'una cronologia dins la segona meitat del s. I a.C.) podria marcar el moment final del poblat. Significativament, també a l'*oppidum* de Burriac les Aretines de vernís negre són de les últimes ceràmiques fines que es consumeixen a l'*oppidum* abans de ser abandonat (MIRO ET ALII 1988 p. 104). En cap dels dos *oppida* s'arriba a consumir la T.S. Aretina de vernís vermell, si bé a Montpalau trobem algunes Pascual 1, cosa que no succeix a Burriac.

ACTUACIONS REALITZADES: Troballes superficials i actuacions antigues.

BIBLIOGRAFIA: MARTIN 1981, MALUQUER ET ALII 1986, SANMARTI 1986, BURJACHS ET ALII 1987, PUJOL 1991.

OBSERVACIONS: Malgrat que es tracta d'un poblat previsiblement important (enmurallat, en un lloc ben dominant, amb un nivell d'importacions elevat i una llarga pervivència) el desconeixement respecte aquest jaciment és molt elevat.

VALORACIO: *Oppidum* ibèric que perviu fins ben entrada l'època republicana, probablement fins la segona meitat del s. I a.C. (testimoniada per la presència d'àmfora Pascual 1). Es tracta per tant d'un assentament que juga un important paper en l'organització del territori, no sols en època ibèrica, sino també en època romana republicana. Malauradament el desconeixement que tenim de les seves estructures és practicament total, si bé la seva posició dominant sobre la costa ens podria indicar que en època romana aquesta situació segueix essent favorable.

Nº ORDRE: 27.2

NOM JACIMENT: Sot d'En Merola.

MUNICIPI: Pineda de Mar (Mapa nº 13).

SITUACIO: Prop de la torre Merola, en el vessant de la muntanya. 60 m.s.n.m.

DESCRIPCIO ESTRUCTURES: S'han localitzat i excavat tres sitges ibèriques (ARQUEOCIENCIA 1992).

DESCRIPCIO MATERIALS: Analitzarem breument el material aparegut en el reompliment d'aquestes sitges (actualment en estudi (ARQUEOCIENCIA 1992)):

- La Sitja nº 1 contenia quasi exclusivament fragments de *dolium*. Hi aparegué també algun fragment de tovot i un fragment informe d'àmfora tarraconesa.

- La sitja nº 2 contenia ceràmica ibèrica, la major part comuna a torn i àmfora, però també alguns fragments a mà.

- La sitja nº 3 contenia un conjunt més interessant: Hi havia un fragment de Campaniana B, Forma Lamb. 5/7, així com ceràmica ibèrica a torn i a mà.

En un sondeig realitzat prop de les sitges va aparèixer també material ibèric, si bé no estava associat a estructures. Es tracta d'un fragment de Campaniana A Tardana i una vora d'àmfora Itàlica Dressel 1 C.

FASES-CRONOLOGIA: L'únic conjunt arqueològic tancat que ens pot oferir una cronologia definida és la sitja nº 3, que s'amortitzà probablement cap el segon quart del s.I a.C. (Campaniana B sense A). Aquesta datació es pot veure també recolzada pels materials dels altres conjunts (la Dressel 1 C, i la Campaniana A Tardana, de primera meitat de s. I a.C.), si bé l'amortització de la sitja nº 1 podria ser una mica més tardana (potser més aviat de mitjans de s. I a.C., moment on ja hi ha produccions tarraconeses).

En conjunt sembla que el jaciment estaria ocupat com a mínim durant la primera meitat del s. I a.C.

ACTUACIONS REALITZADES: Excavació per l'empresa ARQUEOCIENCIA l'any 1992.

BIBLIOGRAFIA: ARQUEOCIENCIA 1992.

OBSERVACIONS: Es molt significatiu que una de les sitges, precisament la última que s'amortitza, hagi estat reomplerta amb nombrosos fragments de *dolia*, testimoniant probablement el canvi que en aquest moment sofreixen molts assentaments indígenes pel que fa als seus mètodes d'enmagatzematge (i potser en el seu tipus de producció).

Quan aquesta sitja deixa de ser útil, ja feia alguns anys que s'estaven utilitzant les *dolia*.

Cal destacar que el jaciment es troba sota el turó de Montpalau, a la part baixa.

També a la part baixa del turó de Montpalau, i per tant de l'*oppidum*, però en el vessant Oriental, a la plana, hi trobem el topònim de "l'Oliver d'en Sitjar", possible indici de l'existència al lloc d'un camp de sitges.

VALORACIO: Es tracta d'un conjunt de tres sitges amortitzades vers la primera meitat del s. I a.C., moment que en molts altres jaciments també comporta l'amortització de sitges.

Nº ORDRE: 27.3

NOM JACIMENT: Can Cànoves.

MUNICIPI: Pineda de Mar (Mapa nº.13).

SITUACIO: Al vessant Sud-Est del turó de Montpalau, a la riba esquerra de la riera de Pineda. 50 m.s.n.m.

DESCRIPCIO ESTRUCTURES: En efectuar-se uns moviments de terres va apareixer un nombrós conjunt de material, que podria molt bé pertanyer a una escombrera d'un nucli rural (BURJACHS ET ALII 1987).

DESCRIPCIO MATERIALS: Els materials apareguts són (BURJACHS ET ALII 1987):

* Campaniana B, T.S. Aretina, T.S. Sud-Gàl·lica i T.S. Clara A.

* Àmfores Itàliques Dressel 1A, 1B i 1C, àmfora Apul·la, àmfora púnica i àmfores tarraconeses: Laietana 1, Pascual 1, Dressel 2/4.

* Ceràmica comuna ibèrica i comuna tarraconesa.

* Tègula, *dolia*, gressols i *pondera*.

FASES-CRONOLOGIA: El jaciment podria iniciar-se a la primera meitat del s. I a.C. (Campaniana B, Dressel 1, comuna ibèrica), i acabaria a mitjans de s. II d.C.

ACTUACIONS REALITZADES: Troballes fortuïtes.

BIBLIOGRAFIA: SANMARTI 1986, BURJACHS ET ALII 1987.

OBSERVACIONS: -

VALORACIO: Semblem estar davant d'algun tipus d'hàbitat que és ocupat dins un període cronològic bastant limitat, amb un moment inicial dins la primera meitat o el segon quart del s. I a.C., viu el moment culminant de les produccions tarraconeses (en aquest cas des d'unes de les més antigues, la Laietana 1, fins la Dressel 2/4), i no molt temps després (mitjans s. II d.C.), s'abandona. No sabem, però, quin tipus de nucli rural era.

Nº ORDRE: 27.4

NOM JACIMENT: Sant Jaume.

MUNICIPI: Pineda de Mar (Mapa nº 13).

SITUACIO: A la vessant nord del turó de Sant Jaume, prop de la plana. 45 m.s.n.m.

DESCRIPCIO ESTRUCTURES: Materials superficials possiblement procedents del cim del turó.

DESCRIPCIO MATERIALS: Els materials recuperats són: Campaniana A, ceràmica ibèrica comuna, àmfora ibèrica, àmfora Itàlica, àmfora Cartaginesa i tègula (BURJACHS ET ALII 1987).

FASES-CRONOLOGIA: El material sembla indicar l'ocupació del lloc al s. II a.C.

ACTUACIONS REALITZADES: Prospeccions superficials.

BIBLIOGRAFIA: BURJACHS ET ALII 1987.

OBSERVACIONS: Es tracta de material superficial, el que sempre fa difícil establir l'entitat de les restes, i també l'arc cronològic.

VALORACIO: Restes que indiquen l'existència a l'indret, potser dalt del petit turó, d'un assentament de l'ibèric tardà.

Nº ORDRE: 27.5

NOM JACIMENT: Mas Roger.

MUNICIPI: Pineda de Mar (Mapa nº 13).

SITUACIO: Entre el Torrent dels Frares i el Torrent del Mas Roger, al Nord del Polígon industrial de Pineda. 90 m.s.n.m.

DESCRIPCIO ESTRUCTURES: Es varen localitzar en aquest punt diverses sitges excavades en el sauló (DEFAUS-MARTIN 1989), si bé la primera notícia del lloc parla sols d'una sitja, a més d'enterrament (SERRA RAFOLS ET ALII 1945 p. 94-95).

DESCRIPCIO MATERIALS: Els materials apareguts als anys 40 consistien en ceràmiques ibèriques a mà (amb decoració de cordons, impresions digitals i incisions), ibèrica pintada, comuna ibèrica, grisa ibèrica, vernisos negres, tègula, dòlia, fragments de ferro i bronze.

Mes recentment, però, en prospectar el lloc, s'ha localitzat més material: abundant ceràmica ibèrica a torn, àmfora Italo-Campana, àmfora Púnico-Ebussitana, Campaniana B i T.S. Aretina.

FASES-CRONOLOGIA: Els indicis cronològics de les troballes antigues són febles, doncs la referència als "vernissos negres" pot incloure produccions molt diverses. En qualsevol cas la referència a restes de tègula i dòlia permet saber que com a mínim alguns de les sitges fou amortitzada en època ibèrica final, així com la referència a ceràmica ibèrica pintada també indica un moment ibèric final. Les troballes recents han confirmat aquest aspecte, i podem situar amb seguretat l'origen de l'hàbitat almenys dins la primera meitat de s. I a.C., amb pervivència fins a l'època Augustea.

ACTUACIONS REALITZADES: Troballes antigues i prospeccions superficials de l'any 89.

BIBLIOGRAFIA: SERRA RAFOLS 1945, BURJACHS ET ALII 1987, DEFAUS-MARTIN 1989.

OBSERVACIONS: Es tracta de material superficial, el que sempre fa difícil establir l'entitat de les restes, i també l'arc cronològic.

VALORACIO: Restes que indiquen l'existència a l'indret, potser dalt del petit turó, d'un assentament de l'ibèric tardà.

Nº ORDRE: 27.5

NOM JACIMENT: Mas Roger.

MUNICIPI: Pineda de Mar (Mapa nº 13).

SITUACIO: Entre el Torrent dels Frares i el Torrent del Mas Roger, al Nord del Polígon industrial de Pineda. 90 m.s.n.m.

DESCRIPCIO ESTRUCTURES: Es varen localitzar en aquest punt diverses sitges excavades en el sauló (DEFAUS-MARTIN 1989), si bé la primera notícia del lloc parla sols d'una sitja, a més d'enterrament (SERRA RAFOLS ET ALII 1945 p. 94-95).

DESCRIPCIO MATERIALS: Els materials apareguts als anys 40 consistien en ceràmiques ibèriques a mà (amb decoració de cordons, impresions digitals i incisions), ibèrica pintada, comuna ibèrica, grisa ibèrica, vernisos negres, tègula, dòlia, fragments de ferro i bronze.

Mes recentment, però, en prospectar el lloc, s'ha localitzat més material: abundant ceràmica ibèrica a torn, àmfora Italo-Campana, àmfora Púnico-Ebussitana, Campaniana B i T.S. Aretina.

FASES-CRONOLOGIA: Els indicis cronològics de les troballes antigues són febles, doncs la referència als "vernissos negres" pot incloure produccions molt diverses. En qualsevol cas la referència a restes de tègula i dòlia permet saber que com a mínim alguns de les sitges fou amortitzada en època ibèrica final, així com la referència a ceràmica ibèrica pintada també indica un moment ibèric final. Les troballes recents han confirmat aquest aspecte, i podem situar amb seguretat l'origen de l'hàbitat almenys dins la primera meitat de s. I a.C., amb pervivència fins a l'època Augustea.

ACTUACIONS REALITZADES: Troballes antigues i prospeccions superficials de l'any 89.

BIBLIOGRAFIA: SERRA RAFOLS 1945, BURJACHS ET ALII 1987, DEFAUS-MARTIN 1989.

OBSERVACIONS: La presència de restes de *dolia* en l'amortització d'alguna de les sitges torna a manifestar probablement el lligam estret entre l'amortització d'unes formes d'emmagatzament, i l'aparició d'unes altres.
Les sitges queden situades sota el turó de Montpalau.

VALORACIO: Grup de sitges, algunes de les quals foren amortitzades en època ibèrica final, si bé les referències antigues no permeten saber si totes corresponien a aquest moment. Tot i que aparegui la referència a una sepultura en sitja, molt probablement deu correspondre a una reutilització funerària d'aquesta estructura d'emmagatzematge.

Nº ORDRE: 27.6

NOM JACIMENT: Can Roig.

MUNICIPI: Pineda de Mar (Mapa nº 13).

SITUACIO: A la mateixa masia de Can Roig, situada en un petit promontori sobre la plana de la costa. 25 m.s.n.m.

DESCRIPCIO ESTRUCTURES: Restes estructurals d'una vil·la romana. Sembla que hi aparegueren uns mosaics policromats amb figures de peixos (de segona meitat de s. III d.C.) (SERRA RAFOLS ET ALII 1945).

Al sector Sud de la vil·la es va rebaixar el terreny fins l'actual nivell de la carretera N-II per tal d'edificar. Entre les restes arquitectòniques aparegudes destaca un *Iacus* i restes d'una paret, i, una mica més a l'Est, una possible habitació (SOLER 1980).

DESCRIPCIO MATERIALS: Entre el material aparegut al lloc hi ha (BURJACHS ET ALII 1987):

* Ceràmica fina: Campaniana A, T.S. Aretina, T.S. Sud-Gàl·lica, T.S. Hispànica, T.S. Clara A, T.S. Clara C, T.S. Lucente.

* Amfora: Laietana 1, Pascual 1, Dressel 2/4, Dr. 7/11, Dr. 20.

FASES-CRONOLOGIA: El material més antic (Campaniana A, Laietana 1), indica una ocupació del lloc en època republicana, si bé les dades que posseïm són molt escasses.

La pervivència d'ocupació del lloc des de mitjans de s. I a.C. fins com a mínim el Baix Imperi sembla ben clara.

ACTUACIONS REALITZADES: No s'hi han realitzat mai excavacions arqueològiques estratigràfiques, sino

que les restes han aparegut amb motiu d'obres i construccions.

BIBLIOGRAFIA: SERRA RAFOLS ET ALII 1945, SOLER 1980, BURJACHS ET ALII 1987.

OBSERVACIONS: A Can Roig és on arriba molt probablement l'aqüeducte romà de Pineda. Aquest aqueducte està molt ben conservat al costat de la masia de Can Cua (a 1.5 km. de can Roig). Sembla que l'aqüeducte s'iniciaria uns 200 m. més amunt de la masia de Can Bofill, a 65 m.s.n.m., i passaria també al costat de Can Palau. Tenia 3500 m. de longitud, i salvava un desnivell d'uns 40 m.. En alguns trams l'aqüeducte passava recolzat en arcades (a Can Cua, al torrent de Can Palau), mentre que en altres trams podia anar directament sobre el sauló o bé enterrat. La datació de l'aqüeducte s'ha fixat entorn el s. II-III d.C. (SOLER 1986 p. 201).

En les recents prospeccions de l'aqüeducte, o "Pont del Diable", efectuades amb motiu de la construcció de l'Autovia del Maresme (ARQUEOCICIENCIA 1992), no s'han documentat restes significatives.

VALORACIO: Es tracta d'una vil.la rural amb uns nivells de s. II-III d.C. importants (mosaics, aqueducte), si bé hi ha materials que permeten pensar en un origen més antic. D'aquest moment més antic, però, no en coneixem cap resta constructiva.

Nº ORDRE: 28.1

NOM JACIMENT: Mas de Dalt.

MUNICIPI: Santa Sussana (Mapa nº 13).

SITUACIO: En el vessant Sud-Est d'un turó, per sobre del "mas de Dalt", en un bosc, a l'interior de la urbanització "La Vall".

DESCRIPCIO ESTRUCTURES: Tot i que hi ha una antiga notícia a una vil·la romana Alt-Imperial (ESTRADA 1969), actualment sols s'hi ha trobat material superficial (BURJACHS ET ALII 1987).

DESCRIPCIO MATERIALS: Els materials trobats en superfície són: ceràmica ibèrica a torn, àmfora Itàlica, àmfora Tarraconesa i tègula.

FASES-CRONOLOGIA: Horitzó ibèric tardà. La presència d'àmfora tarraconesa indicaria la pervivència del lloc com a mínim fins a mitjans del s. I a.C.

ACTUACIONS REALITZADES: Troballes superficials.

BIBLIOGRAFIA: ESTRADA 1969, BURJACHS ET ALI 1987.

OBSERVACIONS: La catalogació per Estrada com a vil·la romana Imperial pot indicar que en aquest lloc també s'hi trobaren materials Alt-Imperials, materials que en les recents prospeccions no han estat documentats.

VALORACIO: Assentament conegut per materials superficials, amb una cronologia dins l'ibèric final.

Nº ORDRE: 28.2

NOM JACIMENT: Can Mastroi (Mapa nº 13).

MUNICIPI: Sta. Susanna.

SITUACIO: Al Nord-Oest de la masia de Can Mastroi, en el camí que porta a la masia. 37 m.s.n.m.

DESCRIPCIO ESTRUCTURES: Materials superficials.

DESCRIPCIO MATERIALS: Es tracta tan sols d'alguns fragments escadussers de ceràmica a torn ibèrica, sorgits en el talús (DEFAUS-MARTIN 1989). La pobressa de les troballes és ben clara, però la manca de troballes arqueològiques en tot aquest municipi ens ha fet recollir aquesta informació.

FASES-CRONOLOGIA: L'únic indici que coneixem ens porta al moment ibèric, sense més precisió.

ACTUACIONS REALITZADES: Prospecció superficial.

BIBLIOGRAFIA: DEFAUS-MARTIN 1989.

OBSERVACIONS: Tot i la pobressa de les troballes, el fet que els materials apareguin en un talús fa pensar en l'existència d'un jaciment ibèric en aquest punt.

VALORACIO: Jaciment ibèric, del qual no podem especificar ni cronologia ni tipus d'estructura.

Nº ORDRE: 29.1

NOM JACIMENT: C) Guillem de Palafoills nº 42.

MUNICIPI: Malgrat de Mar (Mapa nº 14).

SITUACIO: A la cantonada dels actuals C) Santiago Russinyol i el c) Guillem Palafoills. El lloc ocupa la part baixa, ja a la plana costera, d'una petita elevació, al costat del curs de la riera de Sant Genís. 10 m.s.n.m.

DESCRIPCIO ESTRUCTURES: En aquest punt s'excavaren les restes de dos àmbits adossats (fig. 59), reomplertes un cop abandonades amb materials provinents d'un abocador (BURJACHS-DEFAUS-MIRET-SOLIAS 1987 p. 224-225):

L'àmbit II mesura aproximadament 7 x 8 m.. Al seu costat Oest es troba adossat l'àmbit I, del qual es coneix sols un mur. Al Nord va apreixer l'inici d'un mur de tanca, que podria separar aquest àmbit d'un tercer (fig. 59). No s'ha descobert cap punt d'accès. tots aquests murs són fets de pissarra blavosa, amb les pedres posades en sec i amb una petita banqueteta de fonamentació, mentre que la part superior és feta de tapia.

DESCRIPCIO MATERIALS: Estudiarem breument els materials apareguts seguint la seva seqüència estratigràfica (BURJACHS-DEFAUS-MIRET-SOLIAS 1987 p. 224-26):

- A les trinxeres de fonamentació d'aquests murs de pedra seca no s'observaren materials ceràmics, però a l'estrat de base on foren excavades les trinxeres, anterior per tant a la construcció, es recolliren alguns fragments de Campaniana A Tardana i Campaniana B (F. Lamb. 5/7), rodats, així com altres de T.S. Itàlica informes, i fragments informes d'àmfora Tarraconesa amb pasta idèntica a la de les produccions posteriors, el que podria indicar que quan s'edificaren les dependències ja existia un forn productor de ceràmica.

- El darrer sòl d'ocupació de l'àmbit I presentava dues formes de T.S. Itàlica (servei Haltern I, Goud. 17), per sobre del qual hi havia una capa de tègules, i sobre les tègules diversos estrats d'aportació amb sorres i materials, l'últim dels quals presenta diversos fragments de T.S. Itàlica (Goud. 18, 28 i 35).

- Finalment també l'àmbit II s'amortitza, amb un nivell que cobreix les restes dels dos àmbits, on hi són presents diversos fragments de T.S. Itàlica, i ja T.S. Sud-Gal·lica (Drag. 29), i abundants fragments d'àmfora i altres produccions.

Els materials més freqüents apareguts són els provinents probablement de l'abocament de restes de forn. Hi apareixen peces amb defectes de coccio. Les àmfores produïdes són del tipus Pascual 1 i Dressel 2/4. La Pascual 1 surt en poca quantitat, i en els estrats inferiors del jaciment (podent-se datar l'estrat més modern on apareix vers el canvi d'era). La Dressel 2/4 apareix en poca quantitat en els estrats inferiors, associada a la Pascual 1, i és predominant en els superiors. D'aquestes 2/4 se'n coneixen diverses variants. Les marques més trobades són les que porten el possible *tria nomina* LMO i la AMT.

També s'han documentat produccions de materials constructius: *tegulae*, *imbrices*, *lateres*, així com *pondera* i ceràmica comuna.

FASES-CRONOLOGIA: El moment inicial del jaciment ens ve documentat per l'estrat de base on s'excaven els murs d'aquests àmbits. Com ja hem vist hi apareix Campaniana A Tardana, Campaniana B i T.S. Itàlica informe. Si bé l'estrat ha de datar-se probablement d'inicis del darrer quart del s. I a.C. (l'estrat d'amortització de l'estructura és del 10 a.C. aproximadament, i el de base ja té T.S. Itàlica), la presència de Campaniana B i A Tardana ens pot portar a un moment inicial dins el segon quart del s. I a.C.. La presència de fragments d'àmfora informe de pasta tarraconesa com la que després apareixerà a les Pascual 1 ens indica que el forn probablement ja existia abans de construir-se aquests àmbits.

- L'àmbit I i II no sabem exactament quan s'edifiquen, però és en un període de temps entre el que marca l'estrat de base (ja amb T.S. Itàlica informe) i el de l'amortització de l'àmbit I (amb material datable entre el 15-12 a.C.).

L'àmbit I, doncs, té una vida molt breu, d'alguns pocs anys. Quan s'abandona aquest àmbit, amb la caiguda de la teulada, el lloc s'omple de material provinent d'un abocador.

- L'àmbit II continua funcionant, i aproximadament en un moment entorn el canvi d'era han de reforçar el mur Sud, donat que el nivell exterior és més alt que l'interior. La refecció del mur es fa amb una sola filada de pedres, i el reste es fa amb una barreja de terres, pedres i material ceràmic del forn. La part superior d'aquest nou mur es basteix amb tapia de nou.

- Els anys 13-15 d.C. l'àmbit II encara funciona, però després d'aquest moment, l'àmbit II és veu reomplert per grans deposicions de terres amb abundants fragments d'àmfores. Aquests nivells de deposició presenten T.S. Itàlica, T.S. Sud-Gal·lica i un fragment de T.S. Marmorata, però ja no T.S.

Hispànica, i per tant cal datar l'abandó de l'àmbit II cap a mitjans del s. I d.C.

ACTUACIONS REALITZADES: Troballes documentades des del 1981, quan s'obrí una rasa d'un metre d'amplada. El 1983 s'efectuà una excavació de 5 x 10 m.

BIBLIOGRAFIA: BURJACHS-DEFAUS-MIRET-SOLIAS 1987, BURJACHS ET ALII 1987.

OBSERVACIONS: Aquest jaciment està situat ben a prop de dos altres jaciments (nº 29.2 i 29.3) que molt probablement han de formar part del mateix jaciment. De fet la proximitat entre aquestes restes i les de Sta. Rita (29.3) permeten pensar en un únic establiment.

VALORACIO: Es tracta de dues petites dependències relacionables amb l'existència d'un forn proper. Cal destacar especialment la breu vida d'aquestes dues estructures, especialment de l'àmbit I que devia viure tan sols alguns anys, mentre que l'àmbit II en devia viure aproximadament uns 50-60. També és molt significatiu el fet que ens trobem uns àmbits construïts amb una tècnica que no es propiament la romana: murs en sec, sense morter (tampoc quan es reforça el mur II s'hi utilitza el morter, sino material de l'abocador), i amb la part superior del mur construïda en tapial. Finalment l'existència d'un nivell inferior amb materials cronològicament englobables dins l'època ibèrica final (Camp. A Tardana i B (Lamb. 5/7)), ens porta a pensar en un assentament amb clars precedents anteriors.

Nº ORDRE: 29.2

NOM JACIMENT: Can Viader.

MUNICIPI: Malgrat de Mar (Mapa nº 14).

SITUACIO: En el vessant Oriental d'un turó bastant elevat, on actualment hi ha el c) Sant Roc. 20 m.s.n.m.

DESCRIPCIO ESTRUCTURES: En aquest punt es va descobrir un paviment romà, identificable potser amb un camí d'època romana (BURJACHS ET ALII 1987). Sembla que era una àrea relacionada amb alguna activitat industrial d'una *villa* propera (nº 29.3), i ha estat descrit com un camí pavimentat d'àmfores, o un abocador en forma de camí (MIRO 1988 p. 45).

DESCRIPCIO MATERIALS: El materials apareguts foren: 1 frag. de T.S. Aretina, diversos frags. d'àmfora

Pascual 1, Dressel 2/4, comuna romana, tègules i tovot (BURJACHS ET ALII 1987), alguns amb defectes de cocció (MIRO 1988 p. 46).

FASES-CRONOLOGIA: El conjunt de material ha estat datat en època Augustea, si bé la predominança de Dressel 2/4 sobre Pascual 1 i alguns materials de l'amortització fan pensar en una pervivença fins el tercer quart del s. I d.C. (MIRO 1988 p. 46).

ACTUACIONS REALITZADES: Troballa fortuita.

BIBLIOGRAFIA: BURJACHS ET ALII 1982, BURJACHS ET ALII 1987, MIRO 1988.

OBSERVACIONS: Cal destacar la proximitat del possible camí a les restes de Sta. Rita (nº 29.3) i del c) Guillem de Palafolls (nº 29.1).

VALORACIO: Restes d'un possible camí-abocador d'època Augustea, que s'utilitza fins el tercer quart de s. I d.C. per abocar-hi les runes d'un forn proper.

Nº ORDRE: 29.3

NOM JACIMENT: Santa Rita.

MUNICIPI: Malgrat de Mar (Mapa nº 14).

SITUACIO: Dalt de la petita elevació que hi ha al costat de la riera de Sant Genis. 15 m.s.n.m.

DESCRIPCIO ESTRUCTURES: S'observen en superfície restes d'estructures constructives (possiblement entre elles un *lacus*) i material romà (BURJACHS ET ALII 1987).

FASES-CRONOLOGIA: Aquestes estructures, per elles mateixes, han de ser considerades d'època romana, sense poder concretar més.

ACTUACIONS REALITZADES: Troballes superficials.

BIBLIOGRAFIA: BURJACHS-DEFAUS-MIRET-SOLIAS 1987, BURJACHS ET ALII 1987.

OBSERVACIONS: Aquestes restes són poc indicatives per elles mateixes. La proximitat a les restes del c) Guillem de Palafolls, així com la seva situació respecte aquestes (en una posició immediatament per sobre), permet pensar que ens trobem davant les estructures de les quals provenia el material que amortitzà aquelles restes.

VALORACIO: Es tracta possiblement d'unes altres dependències, potser propiament el centre productor o la zona d'habitació, del mateix centre terrissaire que teniem documentat en part al jaciment del c) Guillem de Palafolls (29.1).

MUNICIPI: Palafolls.

DESCRIPCIO ESTRUCTURES: L'únic jaciment que es coneixia al municipi era el possible poblat ibèric del Castell de Palafolls (St. Genís de Palafolls). S'ha prospectat en el curs d'elaboració de la Carta Arqueològica la comarca, i no s'ha trobat cap material d'època antiga, ni ibèric ni romà.

ACTUACIONS REALITZADES: Prospeccions superficials realitzades durant l'elaboració de la Carta Arqueològica.

BIBLIOGRAFIA: BURJACHS ET ALII 1987.

VALORACIO: L'absència de jaciments arqueològics d'època antiga al municipi (ja no sols d'època ibèrica final, sinó també romans) es deguda sens dubte a la manca d'investigació. No sembla que hi hagi cap altre raó per a aquesta manca de jaciments, sobretot si tenim en compte l'important paper que aquesta zona va tenir en època antiga i medieval (Castell de Palafolls), i si tenim en compte també que el municipi es troba situat just a la sortida a la plana de Tordera, en el punt on acaba la via que aprofitant les valls internes de la comarca i els pobles de Dalt atravesa tot aquest territori ("Camí dels Contrabandistes"). Tambè prop d'aquest punt havia de passar la Via Augusta.

MUNICIPI: Tordera.

DESCRIPCIO ESTRUCTURES: En aquest municipi havien estat identificats diversos jaciments arqueològics, que en les prospeccions de la Carta Arqueològica no han estat confirmats:

- A Roca Rossa (410 m.s.n.m., actualment una urbanització) s'havia comentat la troballa d'algun material ibèric. En el curs d'elaboració de la Carta Arqueològica no s'hi va trobar res.

- A Sant Pere de Riu (115 m.s.n.m.) també s'havia especulat amb troballes romanes, no documentades en les actuacions recents.

- Al "Puig Castellar" (Fogars de Tordera) s'havia trobat algun material ibèric, que no s'ha confirmat. Cal dir respecte aquest punt que el topònim sembla indicatiu de l'existència al lloc d'un assentament important antic (ibèric?), però les prospeccions del 87 no han donat resultat.

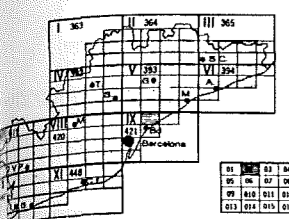
- L'Aqüeducte de St. Pere de Riu: és la part situada en aquest municipi de l'aqüeducte de Calella, que va a Can Roig (27.6). En aquest punt hi ha les restes del possible embassament que era a l'origen de l'estructura. En tot cas la cronologia d'aquest aqüeducte queda ja fora del nostre àmbit d'investigació.

ACTUACIONS REALITZADES: Prospeccions superficials de l'any 87.

BIBLIOGRAFIA: BURJACHS ET ALII 1987.

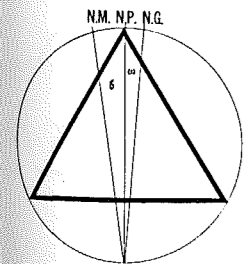
VALORACIO: També en aquest cas la manca de troballes es deu sens dubte a la manca d'estudis i d'investigació, doncs no pot entendre's d'una altre manera l'absència de jaciments en un territori tan gran com és el municipi de Tordera, i situat a cavall de tres comarques, La Selva, El Vallès i el Maresme, lloc de pas obligat per a totes les rutes que passen aprofitant la depressió pre-litoral.

MAPES

PLAN DE LEVANTAMIENTO EN RELACION
CON LAS HOJAS DEL TOPOGRAFICO NACIONAL
DE LA PRESENTE HOJA.

- A VERTICE 1. ORDEN
- A VERTICE 2. ORDEN
- A CURVAS DE NIVEL
- EDIFICACION
- BOSQUE
- ERIAL Y MONTE BAJO
- DIVIS. PARCELAS DE CTIVOS.
- TERM. MUNICIPALES
- TERM. PROVINCIALES
- AUTOPISTAS
- AUTOVIAS
- CANRET 1. ORDEN
- OTRAS CARRETERAS
- CAMINOS
- F. F. C. C. VIA UNICA
- F. F. C. C. VIA DOBLE

CONVERGENCIA EN CENTRO HOJA en 1970 47.8
DECLINACION MAGNETICA 1 ENERO 1970 6
VARIACION ANUAL 6E 411

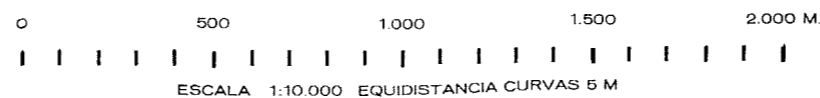
013	014	015
01	02	03
05	06	

REFERENCIA A LAS HOJAS
DEL PLANO 1:5000

MONTGAT
HOJA IX-02

Plano topográfico del Area Metropolitana de Barcelona

LEVANTADO Y EDITADO POR LA COMISION DE URBANISMO Y
SERVICIOS COMUNES DE BARCELONA Y OTROS MUNICIPIOS
(CON AUTORIZACION DEL CONSEJO SUPERIOR GEOGRAFICO)

Diseño Legal N. 15.525.1905 Prohibida la Reproduccion
Tablero del Servicio Geografico del Estado

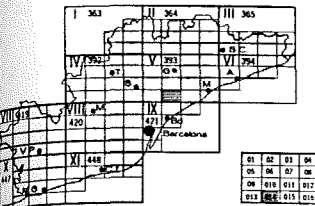
ELIPSOIDE INTERNACIONAL (EQUA 31)
PROYECCION U.T.M.
ALTITUDES REFERIDAS AL NIVEL DEL
MAR EN ALICANTE
RESTITUCION FOTOGRAFOMETRICA
VUELO AGOSTO 1965
TOPOGRAFIA REVISADA

TRIANGULACION PROPIA DE ESTE
LEVANTAMIENTO REFERIDA A LA
NACIONAL
DATUM POSTIDAM
COORD. RECTANGULARES U.T.M.
ILUS. DOS QUINMAS CERAS DE LA
CARACOLINA HAN SIDO OMITIDAS

COORD. GEOGRAFICAS EN ESQUINA S.E. HOJA
COORDENADAS DE VERTICES Y
C = 435.81052 43931214
M = 438.25591 439152891

NOTA: LA AUTOPISTA DE MONTGAT SE HA GRABADO CON POSTERIORIDAD AL LEVANTAMIENTO FOTOGRAFOMETRICO

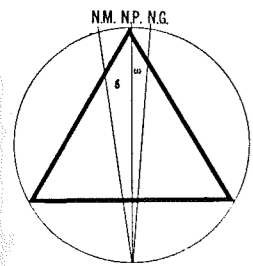
NAPA NO 1. 1.10.000

CONCORDANCIA DEL LEVANTAMIENTO EN RELACION
CON LAS HOJAS DEL TOPOGRAFICO NACIONAL
SITUACION DE LA PRESENTE HOJA.

SUBDIVISION HOJAS
1:10.000

- VERTICE 1. ORDEN
- VERTICE 2. ORDEN
- CURVAS DE NIVEL
- EDIFICACION
- BOSQUE
- MONTAÑA Y MONTE BAJO
- DIVIS. PARCELAS DE CVTOS.
- TERM. MUNICIPALES
- TERM. PROVINCIALES
- AUTOPISTAS
- AUTOVIAS
- CARRET 1. ORDEN
- OTRAS CARRETERAS
- CAMINOS
- F. F. C. C. VIA UNICA
- F. F. C. C. VIA DOBLE

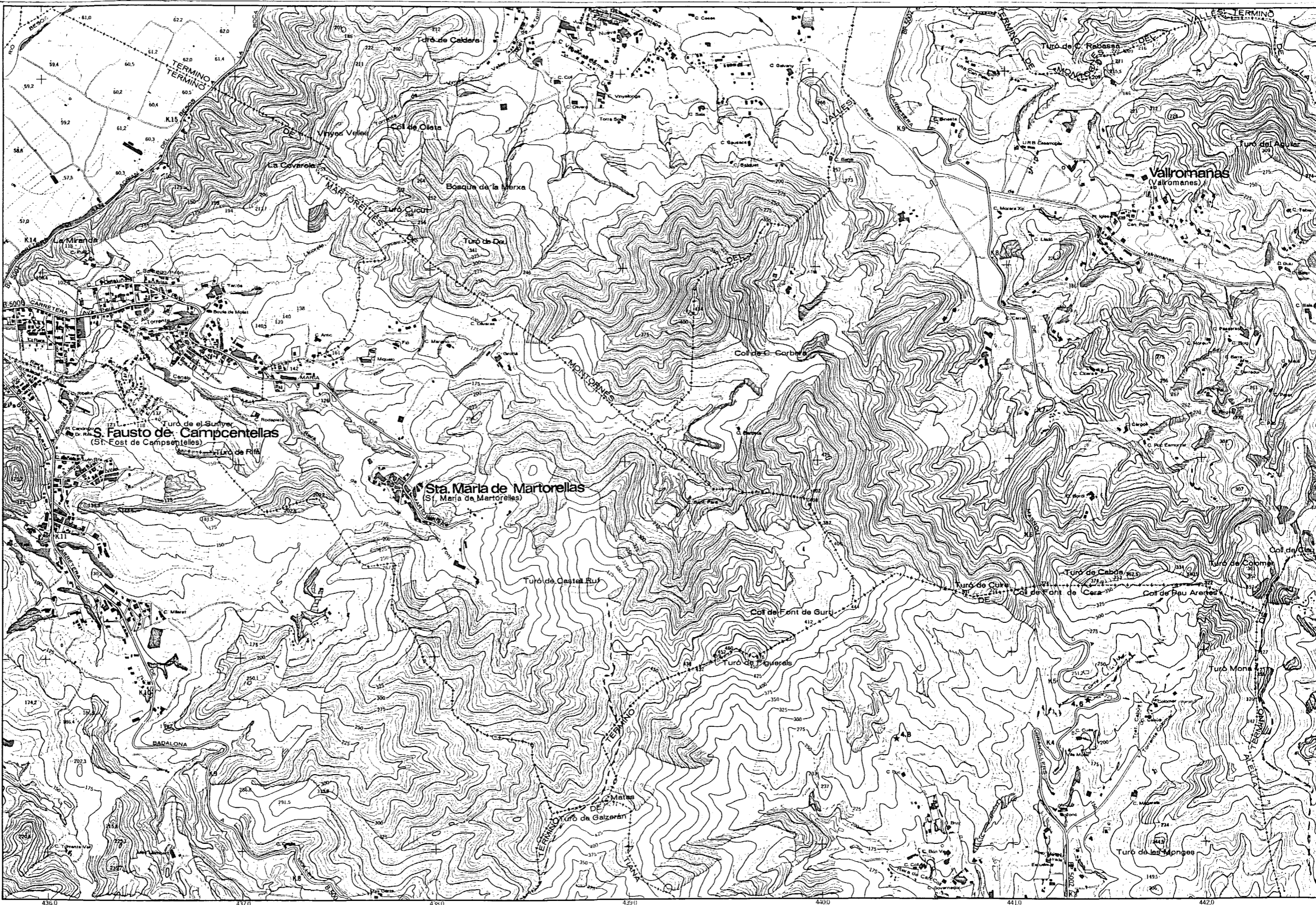

CONVERGENCIA EN CENTRO HOJA es 0°29'48" S
DECLINACION MAGNETICA 1 ENERO 1970 S
VARIACION ANUAL 61

09	010	011	51	52
013	014	015	04	
01	02	03	59	60

REFERENCIA A LAS HOJAS
DEL PLANO 1:50.000

**STA. MARIA DE
MARTORELLAS**
HOJA V-014

Plano topográfico del Área Metropolitana de Barcelona

LEVANTADO Y EDITADO POR LA COMISION DE USUARIOS Y
SERVICIOS COMUNES DE BARCELONA Y OTROS MUNICIPIOS
1970 (CON AUTORIZACION DEL CONSEJO SUPERIOR GEOGRAFICO)

Fecha Legal: 15/05/1969
Publicada en Representación:
Tablero del Servicio Geografico del Estado

0 500 1.000 1.500 2.000 M.

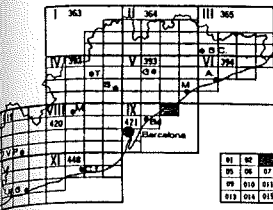
ESCALA 1:10.000 EQUIDISTANCIA CURVAS 5 M

ELIPSOIDE INTERNACIONAL (EQUA 311)
PROYECCION U.T.M.
ALTIURAS REFERIDAS AL NIVEL DEL
MAR EN ALICANTE
RESULTADO FOTOGRAFICO
YUBO 14/10/1965
TORNADURA REVISADA

TRANSFORMACION PROPIA DE ESTE
LEVANTAMIENTO REFERIDA A LA
NACIONAL
DATUM POSTDAM
COORD. RECTANGULARES U.T.M.
LAS DOS ULTIMAS CIFRAS DE LA
CUADRICULA HAN SIDO OMITIDAS!

COORD. GEOGRAFICAS EN ESQUINA S.E. HOJA
COORDENADAS DE VERTICES
X Y
M = 43888538 459524643

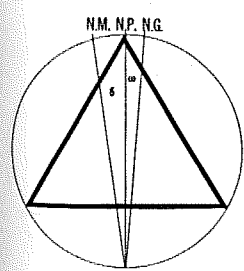
MAPA Nº 2. 1.10.00

DEL LEVANTAMIENTO EN RELACION
 LAS HOJAS DEL TOPOGRAFICO NACIONAL
 DE LA PRESENTE HOJA.

SUBDIVISION HOJAS
 1:10.000

- ▲ VERTICE 1. ORDEN
- △ VERTICE 2. ORDEN
- CURVAS DE NIVEL
- EDIFICACION
- BOSQUE
- ERIAL Y MONTE BAJO
- - - - DIVIS. PARCELAS DE CTIVOS.
- - - - - TERM. MUNICIPALES
- - - - - TERM. PROVINCIALES
- ==== AUTOPISTAS
- ==== AUTOVIAS
- ==== CARRET 1. ORDEN
- ==== OTRAS CARRETERAS
- ==== CAMINOS
- F. F. C. C. VIA UNICA
- F. F. C. C. VIA DOBLE

CONVERGENCIA EN CENTRO HOJA = 0°29'48" S
 DECLINACION MAGNETICA 1 ENERO 1970 S
 VARIACION ANUAL 6"E 4'40"

014	015	016
02	03	04
05	06	07

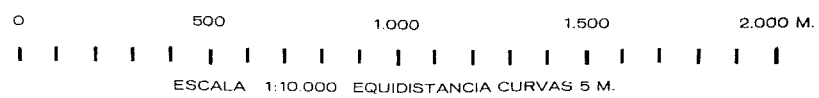
REFERENCIA A LAS HOJAS
 DEL PLANO 1:5000

Plano topográfico del Area Metropolitana de Barcelona

LEVANTADO Y EDITADO POR LA COMISION DE URBANISMO Y
 SERVICIOS COMUNES DE BARCELONA Y OTROS MUNICIPIOS
 (CON AUTORIZACION DEL CONSEJO SUPERIOR GEOGRAFICO)

Decreto Legal N.º 15.975-1963. Prohibida la Reproduccion
 sin el consentimiento expreso del Estado.

ESCALA 1:10.000 EQUIDISTANCIA CURVAS 5 M.

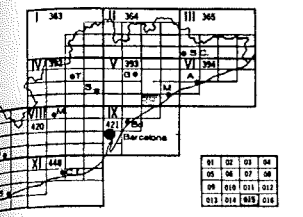
ELIPSOIDE INTERNACIONAL (ZONA 31)
 PROYECCION U.T.M.
 ALTITUDES REFERIDAS AL NIVEL DEL
 MAR EN ALCANTARILLA
 RESTITUCION FOTOGRAFOMETRICA
 VUELO AGOSTO 1965
 TOPOGRAFIA REVICADA

INNOVACION PROPIA DE ESTE
 LEVANTAMIENTO REFERIDA A LA
 NACIONAL
 DATUM POSIDAM
 CUERPO TRIANGULAR DE U.T.M.
 (LAS DOS ULTIMAS CIFRAS DE LA
 CUADRICULA HAN SIDO OMITIDAS)

COORD. GEOGRAFICAS EN ESCALA S.E. HOJA
 COORDENADAS DE VERTICES
 X Y
 C 44659046 459398467
 N 44303338 459240787

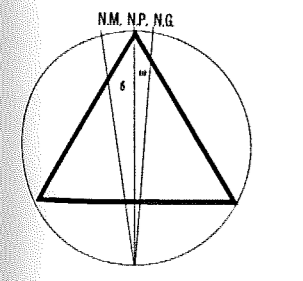
NOTA: LA AUTOPISTA DE MATARÓ SE HA GRAFADO CON POSTERIORIDAD AL LEVANTAMIENTO FOTOGRAFOMETRICO

MASNOU
 HOJA IX-03

DEL LEVANTAMIENTO EN RELACION
HOJAS DEL TOPOGRAFICO NACIONAL
ION DE LA PRESENTE HOJA.

- ▲ VERTICE 1.ORDEN
- △ VERTICE 2.ORDEN
- CURVAS DE NIVEL
- EDIFICACION
- BOSQUE
- AERIAL Y MONTE BAJO
- DIVIS. PARCELAS DE CTIVOS.
- TERM. MUNICIPALES
- TERM. PROVINCIALES
- == AUTOPISTAS
- == AUTOVIAS
- == CARRET 1.ORDEN
- == OTRAS CARRETERAS
- == CAMINOS
- F.F.C.C. VIA UNICA
- F.F.C.C. VIA DOBLE

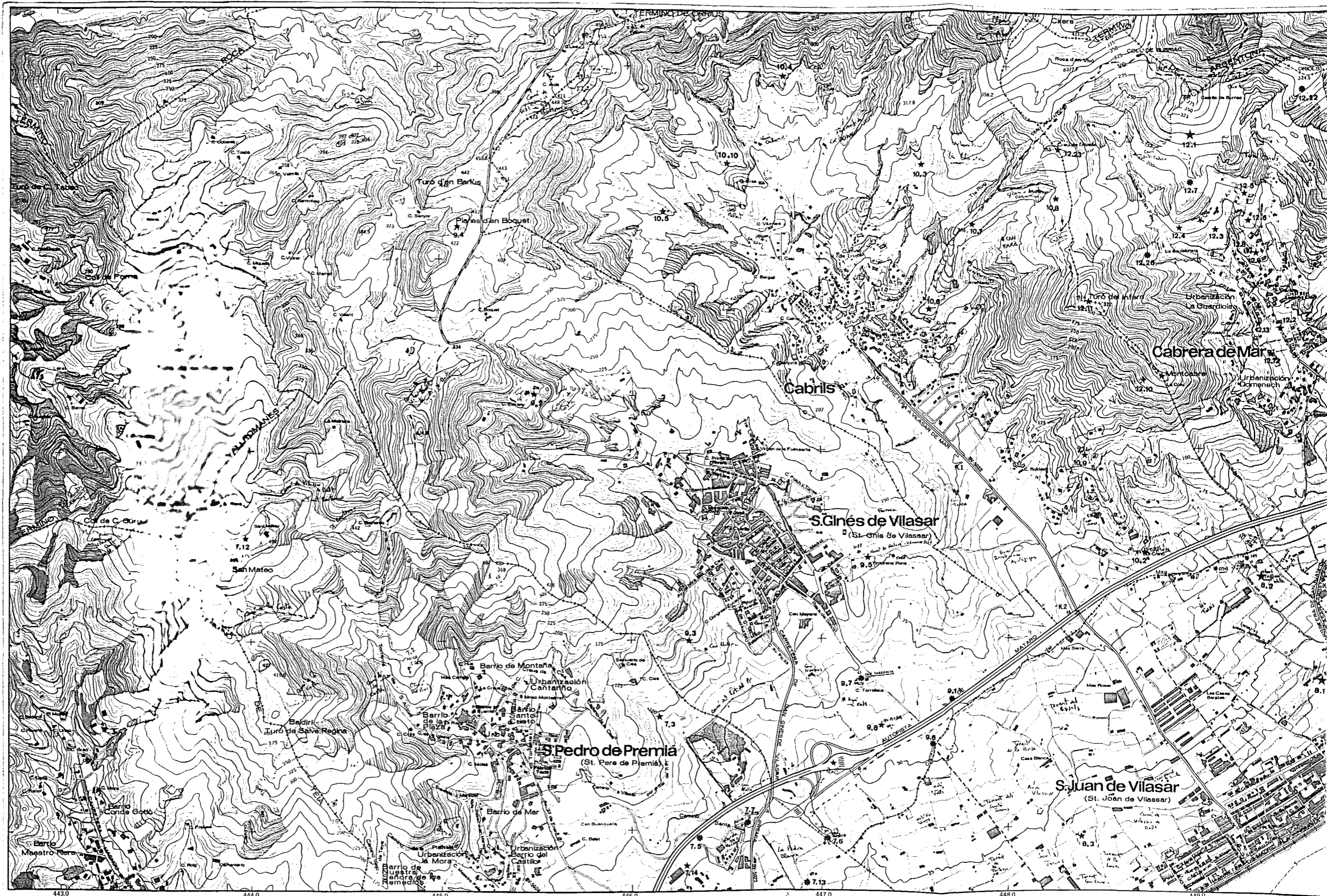

CONVERGENCIA EN CENTRO HOJA 0°29'47.8"
DECLINACION MAGNETICA Y ENERO 1930: 6°
VARIACION ANUAL 52' 4.40"

010	011	012
014	015	016
02	03	

IX
CANTON DE POSICION DE LA HOJA

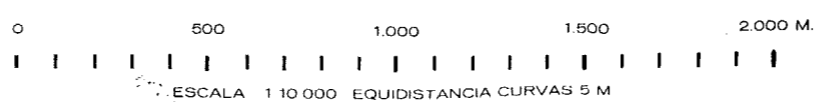
S. JUAN DE VILASAR
HOJA V-015

Plano topográfico del Area Metropolitana de Barcelona

LEVANTADO Y ENTADO POR LA COMISION DE URBANISMO Y
SERVICIOS COMUNES DE BARCELONA Y OTROS MUNICIPIOS
1970 (CON AUTORIZACION DEL CONSEJO SUPERIOR GEOGRAFICO)

Detalle Local N° 23.905.1.949 Prohibida la Reproduccion
Tablas del Servicio Geografico del Estado

PROYECCION INTERNACIONAL (EDNA 311)
PROYECCION U.T.M.
ALTITUDES REFERIDAS AL NIVEL DEL
MAR EN BARCELONA

TRANSFORMACION PROPIA DE ESTE
LEVANTAMIENTO REFERIDA A LA
NACIONAL

COORDENADAS EN ESQUINA S.E. HOJA
COORDENADAS DE VERTICES
X = 419.918.24 4.597.354.73
Y = 419.95.174 4.595.013.46

NOTA: LA REPRESENTACION DEL MANTO DE LA HOJA SE HA OBTENIDO CON POSIBILIDAD AL LEVANTAMIENTO FOTOGRAFOMETRICO